

Kommunstyrelsen

Plats och tid	Rådhuset, lokal Ture Petersson kl. 17:00-18:55
Beslutande	Johan Andersson (S) (ordförande) Catharina Malmberg (M) (vice ordförande) Anna Lorentzson (L) Agneta Nilsson (S) Tony Hansson (S) Bengt Andersson (M) Janet Andersson (S) Fredrik Ottesen (SD) (2:e vice ordförande) Ted Bondesson (SD) Cvetanka Bojcevska (SD) Samuel Estenlund (KD) Jasmina Muric (C) Alexandra Nikoleris (V)
Ej tjänstgörande ersättare	Christine Melinder (M) David Westlund (S) Peter Sjögren (M) Eva Bengtsson (S) Jan-Åke Larsson (S) Mikael Wehtje (M) Henrik Månsson (S) Ronny Thall (SD) Linus Walemo (SD) Anna Osvaldsson (KD) Krister Carlberg (C) Göran T Andersson (MP)
Övriga närvarande	Helena Heintz (kommunsekreterare) Eva Hallberg (kommundirektör) Mattias Larsson (ekonomichef) Linnea Ornstein (kommunjurist)
Utses att justera	Catharina Malmberg (M)
Justeringens plats o tid	Stadshuset, Eslöv, 2023-10-31
Protokollet omfattar	§189

Justerares signatur	Utdragsbestyrkande
---------------------	--------------------

Kommunstyrelsen

Sekreterare _____
Helena Heintz

Ordförande _____
Johan Andersson (S)

Justerande _____
Catharina Malmborg (M)

Justerares signatur	Utdragsbestyrkande
---------------------	--------------------

Kommunstyrelsen

---

§ 189

KS.2023.0429

Yttrande över remiss gällande En översyn av vissa frågor om offentliga biträden (Ds 2023:14)**Ärendebeskrivning**

Justitiedepartementet har skickat ut departementspromemorian En översyn av vissa frågor om offentliga biträden (Ds 2023:14) på remiss och Eslövs kommun har fått möjlighet att yttra sig över den. Utredningen föreslår ändringar i lagen (1996:1620) om offentliga biträden och utlänningslagen (2005:716) samt sammanhängande lagar och förslagen innebär i huvudsak tydligare regler för vem som får förordnas som offentligt biträde, att olämpliga biträden kan förklaras obehöriga, samt hur myndigheter ska dokumentera och hantera uppgifter om offentliga biträden. Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2025.

Beslutsunderlag

- Förslag till beslut; Remiss gällande En översyn av vissa frågor om offentliga biträden (Ds 2023:14)
- Yttrande över remiss gällande En översyn av vissa frågor om offentliga biträden (Ds 2023:14)
- En översyn av vissa frågor om offentliga biträden (Ds 2023:14)
- Remiss gällande En översyn av vissa frågor om offentliga biträden (Ds 2023:14)

Beredning

Lagförslaget innebär ändringar som stramar upp reglerna för vem som får förordnas som offentligt biträde i framför allt migrationsmål, liksom hur det ska gå att följa upp och rapportera biträden som inte utför sitt uppdrag på ett korrekt sätt.

Förslaget till yttrande är i huvudsak positivt, men med vissa synpunkter bl.a. vad gäller brister i fråga om utredningen av förslagets påverkan på andra mål där offentligt biträde förordnas, liksom kring vikten av att dokumentera olämplighet hos biträdande jurister som lyder under en principal på en advokatbyrå.

Beslut

- Kommunstyrelsen antar förslaget till yttrande som sitt eget och översänder det till Justitiedepartementet.

- Paragrafen justeras omedelbart.

Beslutet skickas till

Justitiedepartementet

Justerares signatur	Utdragsbestyrkande
---------------------	--------------------

Kommunstyrelsen

Justerares signatur	Utdragsbestyrkande
---------------------	--------------------

2023-09-22
Linnea Ornstein
Justitiedepartementet
linnea.ornstein@eslov.se

Regeringskansliet,
ju.remissvar@regeringskansliet.se
ju.da@regeringskansliet.se

Yttrande över remiss

En översyn av vissa frågor om offentliga biträden, Ds 2023:14
Ju2023/01353

Eslövs kommun har fått tillfälle att yttra sig över departementsutredningen
En översyn av vissa frågor om offentliga biträden, Ds 2023:14.

Eslövs kommun ställer sig generellt positiv till förslagen i remissen i
relation till migrationsmål, men vill framföra följande synpunkter.

Övergripande synpunkter

Inledningsvis saknar utredningen resonemang kring lämplighet, substitution och andra frågor om offentliga biträden när det gäller andra rättsområden än migrationsrätt. Även om det särskilt är inom migration som dessa frågor är aktuella så har frågorna också stor relevans när det gäller ärenden inom bl.a. LVU, LVM och LPT. En ändring av lagen om offentligt biträde i enlighet med förslaget påverkar även dessa lagstiftningar men konsekvenserna för dessa utreds trots detta inte i någon större utsträckning. Detta gör det svårt att överblicka konsekvenserna av förslaget i praktiken. Därtill hade övriga förslag i utredningen kunnat sättas i relation även till nämnda lagar eftersom utmaningarna på många sätt är närliggande.

Kommunen bedömer vidare att de föreslagna bestämmelserna hade lämpat sig bättre att införa i 18 kapitlet som avser offentliga biträden, snarare än i 13 kap. om handläggningen av ärenden hos förvaltningsmyndigheterna m.m.

3. Behörighetskrav för offentliga biträden

Kommunen anser det generellt positivt med krav på vem som får förordnas som offentligt biträde, samt med ett reglerat förfarande för att notera

avvikelser bland offentliga biträden. Det är bra att detta blir reglerat istället för informellt och bundet till ett enskilt ärende.

4. Generell obehörighetsförklaring av olämpliga ombud

I förslaget anges att möjligheten till en generell obehörighetsförklaring av olämpliga ombud med hänsyn till verkningarna bör vara reserverat för de mest uppenbara fallen av misskötsamhet samt att det bör krävas att det finns ett gediget och väldokumenterat beslutsunderlag samt att det kommunicerats med den som åtgärden avser. Kommunen anser att det saknas ytterligare grunder. Vilka åtgärder kan vidtas vid återkommande olämplighet eller när någon allvarligt åsidosatt vad som gäller för uppdraget?

Det är positivt att beslut om obehörighetsförklaring kan överklagas eftersom ett sådant beslut har mycket stor påverkan på den enskilda juristens verksamhet. Möjligheten att överklaga dessa beslut bör kunna inrymmas i befintlig bestämmelse i 14 kap. 8 § UtIL.

5. Substitution av offentliga biträden

Som ovan nämnt anser kommunen att utredningen saknar väsentliga delar kring den föreslagna lagändringens konsekvenserna för andra rättsområden än migrationsrätt.

Substitution kan vara en nödvändighet när arbetssituationen kräver det. Det är positivt att begränsa möjligheten till substitution för att undvika att den missbrukas när enskilda ombud tar in för många uppdrag, men inställningen till substitution måste i grunden vara positiv. Det är bättre då att ställa tydliga och höga kunskapskrav och krav på viss erfarenhet för att ett offentligt biträde ska få substituera ett uppdrag, snarare än att kräva uttryckligt tillstånd.

Den kalender som ombud i migrationsmål använder, och ansvaret för att hålla den aktuell och uppdaterad, innebär en stor administrativ börda för ombuden. Risken för att inte bli förordnad gör det sannolikt att ombud inte lägger in sig som upptagna, eftersom det skulle innebära potentiellt färre uppdrag. Konsekvensen blir då istället att ombud får för många uppdrag och behöver substitueras.

6. Hantering av uppgifter om offentliga biträden

Det vore högst väsentligt att inte bara advokater som avviker kan anmälas till Advokatsamfundet. Det har stor relevans att även kunna yttra sig tydligt om biträdande jurister vid advokatbyråer, dels för att deras principal i enlighet med deras övervakningsplikt ska kunna granskas och få kritik. Det är också viktigt eftersom avvikelser hos en biträdande jurist när denne är offentligt biträde kan tyda på en olämplighet att i framtiden träda in i Advokatsamfundet och bli advokat.

Eslövs kommun ställer sig tveksam inför frågan om att föra register även kring advokater och biträdande jurister vid advokatbyrå. Advokater har en särställning genom att dessa lyder under advokatetik. Det måste förutsättas att en advokat som åtar sig ett uppdrag är lämplig för uppdraget. Advokaten har en etisk förpliktelse att inte ta på sig uppdrag som denne saknar kompetens för. En advokat som stängs av på grund av olämplighet bör, i enlighet med förslaget, anmälas till samfundets disciplinnämnd som har att bedöma om agerandet ska föranleda en disciplinpåföljd som varning, straffavgift eller uteslutning ur samfundet. Advokaten har även utbildningskrav som medför att en advokat som ansetts olämplig ska genomgå utbildning för att bli lämplig för uppdraget. Annars innebär det ytterligare överträdelse av advokatetiken som disciplinnämnden har att bedöma. Att föra register över uppgifter om advokater är därför inte ändamålsenligt. Det framgår inte heller av utredningen att det finns ett behov av att föra register över advokater. Det framgår att offentliga biträden har befunnits olämpliga, men inte att det bland dessa funnits en sådan mängd advokater att det skulle vara motiverat att föra register över dem. Däremot bör registeruppgifter omfatta biträdande jurister, eftersom Migrationsverket ska lämna uppgifter om biträdande juristers lämplighet som advokat i samband med ansökan om inträde i Advokatsamfundet. Om en biträdande jurist har ansetts olämplig att utföra uppdrag påverkar det samfundets bedömning av om juristen ska beviljas inträde i samfundet. Biträdande jurister omfattas visserligen också av de advokatetiska reglerna, men är vanligtvis yngre i tjänst och med kortare yrkeserfarenhet. Under de senaste åren har antalet advokater i landet ökat i antal, bland annat till följd av att kravet på tid i yrket innan juristen kan ansöka om inträde i samfundet har förkortats. Det är därför av stor vikt att kvaliteten och skickligheten i advokat kåren bibehålls. Det föreslagna förfarandet där uppgifter om olämplighet sparas i två års tid är en viktig del i det arbetet.

7. Tolkning i migrationsprocessen

Eslövs kommun håller inte med om slutsatsen att det inte finns något behov av att registrera avvikelser vad gäller tolkar och översättare. I migrationsdomstolarna och ute hos myndigheterna förekommer tolkar som trots att de är auktoriserade eller godkända inte håller en acceptabel nivå och som allvarligt äventyrar rättssäkerheten för den enskilde genom direkt felaktiga tolkningar eller översättningar. Denna roll är liksom det offentliga biträdet mycket viktig för den enskilde och det vore högst relevant med möjligheten att notera avvikelser även för dessa yrkeskategorier. Särskilt gäller detta t.ex. i relation till terroristlagstiftningen där felaktig tolkning eller översättning skulle kunna få mycket långtgående konsekvenser.

Det bör vidare vara norm i utlänningslagen och lagen om särskild utlänningskontroll att tolk eller översättare som huvudregel ska vara auktoriserade. Detta innebär bland annat att de är oberoende och har tystnadsplikt. Allt annat äventyrar rättssäkerheten i migrationsprocessen.

Linnea Ornstein
Kommunjurist